

Vlastivěda – 1. stupeň pro LMP

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět je realizován:

- 4. třída - 2 vyučovací hodiny
- 5. třída - 2 vyučovací hodiny

Žáci jsou během hodiny zpravidla ve třídě, kde probíhají různé vyučovací formy a metody (přímá práce s učitelem, skupinová spolupráce, samostatná práce, samostatná činnost za pomoci asistenta, práce s učebnicí, encyklopediemi, knihami, sešitem, pracovními listy, nástěnnými tabulemi a mapami, příručními mapami, dalšími pomůckami, činnosti v lavici, na koberci, u tabule).

Vzdělávací obsah předmětu:

Žáci se učí poznávat fungování života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti.
Postupně si osvojují a upevňují základy vhodného jednání a chování, a to i v digitálním světě.
Poznávají svá práva a povinnosti, přemýšlejí o soužití lidí.
Seznamují se s historií.
Získávají zeměpisné poznatky o regionu, České republice, Evropě, světě.
Poznávají rovněž místní a regionální skutečnosti a odlišnosti.

Průřezová témata zařazená v daném předmětu:

- **VDO** – občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole
- **OSV** – mezilidské vztahy – tolerance, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc
- **VMEGS** - objevujeme Evropu a svět- život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
- **MdV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení

- vedeme děti k poznávání smyslu a cíli učení, k pozitivnímu vztahu k učení
- uvádíme učivo do souvislostí, propojujeme do větší šíře poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- spolu s žáky pracujeme s multimediálními vymoženostmi (CD, DVD, internet), dále s literaturou - učebnicemi, pracovními sešity, knihami, encyklopediemi, slovníky, časopisy, novinami (čteme, řešíme zadání úkolů, vyhledáváme, třídíme, srovnáváme, analyzujeme informace)

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům vyjádřit názor, souhlas i nesouhlas, případně také formulovat problém v klidné a přátelské atmosféře
- vybízíme žáky ke správnému pojmenovávání, popisu problému
- učíme je plánovat řešení úloh a zadání

Kompetence komunikativní

- vytváříme příležitosti pro nácvik kultivovaného ústního i písemného projevu
- vedeme žáky ke srozumitelnému logicky uspořádanému a výstižnému ústnímu i písemnému vyjadřování (ve spisovné podobě)
- učíme žáky pravidlům diskuse a pravidlům spolupráce ve skupině
- podněcujeme žáky k praktickému využívání informací získaných z textu
- snažíme se o to, aby žáci uplatňovali vhodné prostředky komunikace, vyjadřovali vlastní myšlenky, názory a postoje, zaujímali a obhajovali vlastní postoje
- nebráníme žákům (přiměřeně) obhajovat svá práva

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům co nejčastější spolupráci ve skupinách, aby se naučili přijímat role a zodpovědnost, aby měli možnost ovlivňovat kvalitu společné práce
- spolupodílíme se na utváření příjemné pohody na základě vzájemné ohleduplnosti a úcty při jednání s jinými lidmi
- snažíme se budovat a upevňovat dobré mezilidské vztahy, učíme se poskytnout pomoc, či o ni požádat

Kompetence občanská

- snažíme se podporovat u žáků umění empatie, respektovat přesvědčení a rozdílné názory jiných osob
- vedeme děti k tomu, aby si byly vědomy svých práv i povinností
- respektujeme, chráníme a oceňujeme naše historické tradice

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování určených pravidel, plnění povinností a úkolů
- učíme žáky efektivnímu organizování práce, též spolupráce ve skupině

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivujeme žáky ke vhodnému využívání digitálních map a navigací